

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: TRAJNOSTNI RAZVOJ

2. Usmerjevalni cilji

Dijak bo zmožen:

- razumeti osnovne pojme: trajnostni razvoj in sonaravnost,
- razumeti soodvisnost treh vidikov trajnostnega razvoja: okoljskega, ekonomskega in socialnega,
- upoštevati temeljna načela trajnostnega razvoja,
- varovati in ohranjati naravne ekosisteme,
- zavedati se sonaravnega in trajnostnega razvoja,
- upoštevati temeljna načela ekologije pri svojem delu,
- varovati naravne vrednote in kulturno dediščino,
- prepoznati prostorske vire in možnosti za njihovo sonaravno rabo ter razumeti vzroke in posledice človekovega poseganja v prostor,
- zavedati se sonaravnega in trajnostnega gospodarjenja z ekosistemi,
- predstaviti prednosti in možnosti uporabe alternativnih virov energije,
- izvajati osnovne ukrepe na področju varstva okolja,
- spoznati osnovne metode biomonitoringa,
- sprejemati pozitivne odločitve o ukrepih, ki vodijo k izboljšanju kakovosti življenja k dolgoročni okoljski, gospodarski in družbeni blaginji.
- uporabljati primeren način komunikacije pri reševanju problemov, organizaciji dela in izvijanju posameznih nalog,
- načrtovati in organizirati dejavnost,
- razvijati inovativno ustvarjalno mišljenje in sposobnost reševanja problemov,
- razvijati strokovno in poklicno odgovornost ter organizacijsko kulturo na delovnem mestu,
- povezati teoretična in praktična znanja,
- razvijati sposobnost učenje učenja,
- razvijati informacijsko pismenost.

3. Poklicne kompetence:

- upošteva temeljna načela trajnostnega razvoja
- deluje odgovorno in okolju prijazno ob upoštevanju temeljnih načel ekologije
- varuje prostor, naravne vrednote in kulturno dediščino
- ravna z odpadnimi snovmi v skladu s trajnostnim razvojem
- racionalno uporablja vire energije in surovin ter poišče možnosti uporabe obnovljivih virov in surovin

4. Operativni cilji:

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razloži pojme: trajnostni in sonaravni razvoj, večfunkcionalnost okolja, varstvo okolja in razvoj okolja; - našteje vidike trajnostnega razvoja: ekosistemsko trajnost, gospodarsko trajnost in socialno trajnost; - opredeli trajnostni razvoj kot princip ohranjanja naravnega kapitala ter dolgoročno naravnano delovanje celotne družbe; - seznaneni se z večplastnostjo, prepletenostjo in tridimenzionalnostjo trajnostnega razvoja; - opredeli pozitivne kazalnike trajnostnega razvoja; - predstavi negativne posledice človekovih vplivov za trajnostni razvoj; - opredeli načine sonaravne rabe prostora - razloži kaj določa gospodarska sonaravnost; - opredeli dejavnike socialne dimenzije trajnostnega razvoja in njihov vpliv na kakovost bivanja; - razume povezanost kazalnikov trajnostnega razvoja (ekonomskih, okoljskih in socialnih); - predstavi EU strategije trajnostnega razvoja, - razloži vpliv EU strategij trajnostnega razvoja na razvoj dejavnosti, - razloži kompleksnost kazalnikov trajnostnega razvoja v regiji, 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sooblikuje razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanjosti brez ogrožanja zmogljivosti prihodnjim generacijam; - prilagaja svoja dejanja in dejavnosti naravnim procesom; - ohranja naravno bogastvo, neguje in predaja vrednote prihodnjim rodovom; - prispeva k dolgoročnemu kakovostnemu razvoju človeških in ekoloških skupnosti s svojim delovanjem, - upošteva evropske in nacionalne smernice trajnostnega razvoja, - krepi socialno vključenost v družbene trende, - bori se proti diskriminaciji. - sodeluje pri izgradnji demokratične družbe.
<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje naravne in umetne ekosisteme in načine njihovega varovanja, - pojasni pomen biotske raznovrstnosti za biološko ravnotežje, - pojasni lastnosti populacije in oceni pomen velikosti populacije, - seznaneni se z vplivi zunanjih dejavnikov na populacije in predvidi ekološke posledice, - prepozna vrednost genetskih bank, - seznaneni se s predpisi o varovanju zdravja in okolja, 	<ul style="list-style-type: none"> - ugotovi osnovne lastnosti organizmov v izbranem ekosistemu, - ugotovi vplive zunanjih dejavnikov na populacije, - presodi vplive svojega delovanja na naravne ekosisteme, - upošteva soodvisnost naravnih procesov v okolju, - izdela okviren popis organizmov, - upošteva nevarnosti genskega inženiringa in gensko spremenjenih organizmov, - varuje in ščiti genetsko raznovrstnost,

<ul style="list-style-type: none"> - pozna učinke posameznih ukrepov in snovi na okolje, - opredeli vpliv različnih snovi na okolje - spozna ranljive in ogrožene vrste v Sloveniji - opredeli pojem varstva okolja, - pozna dejavnike, ki povzročajo spremembe v okolju, - pozna glavne okoljske probleme – lokalne in svetovne – ter vzroke zanje in posledice v ekosistemih in življenju, - razume povezanost rabe prostora, trajnostnega razvoja in ohranjanja naravnih dobrin, - pozna onesnaževalce zraka, vode in prsti - pozna učinke onesnaženja zraka, vode in prsti na žive organizme in biotsko raznovrstnost ter ekosisteme, - opiše enostavne postopke monitoringa in biomonitoringa vode, zraka in prsti 	<ul style="list-style-type: none"> - uporablja okolju prijazne snovi in ukrepe, - upošteva standarde varstva pri delu - izvaja okolju prijazno proizvodnjo, podjetništvo in potrošništvo, - predvidi posledice rabe prostora za trajnostni razvoj, - upošteva predpise in standarde varstva okolja, - upošteva stabilnost, prilagodljivost, obnovljivost okolja. - izvaja osnovne postopke biomonitoringa in monitoringa prostora, - pri svojem delu ohranja kakovost okolja, - odgovorno ravna pri izkoriščanju vode, zraka, prsti in bioloških sistemov, - sestavi enostavno oceno vpliva okolja na organizme. - skrbi za združbe živih bitij.
<ul style="list-style-type: none"> - opredeli pojem prostora in njegove sestavine (ekološko, ekonomsko, kulturno družbeno); - opredeli pojem sonaravne rabe prostora, - opredeli okoljske vire, kot surovinsko-energetske, ekosistemske in prostorske zmogljivosti okolja; - našteje ekonomske sestavine prostora, kot bivanjske, produkcijske in doživljajske - pozna naravne vrednote in kulturno dediščino, - razloži vrednost hrane za obstoj in zdravje ljudi - prepozna glavne vrste naravne hrane - seznanjeni se zakonodajo s področja ohranjanja narave in kulturne dediščine, - skrbi za ohranjanje naravnih vrednot in kulturne dediščine - - razlikuje naravno in kulturno krajino - pozna pomen poselitve kulturne krajine - razloži vpliv različnih dejavnosti na razvoj ter ohranjanje naravne in kulturne krajine 	<ul style="list-style-type: none"> - upošteva ekonomske sestavine prostora in jih poveže s svojim delom - prepozna estetsko vrednost prostora - v naravi prepozna glavne vrste naravne hrane - poišče razvojne možnosti za dodatne dejavnosti - ohranja in neguje naravne vrednote in kulturno dediščino, - izvaja ukrepe za zaščito naravne in kulturne krajine - upošteva varstvene zahteve in zakonodajo za načrtovanje namenske rabe prostora
<ul style="list-style-type: none"> - seznanjeni se z zakonodajo s področja ravnanja z odpadki in nevarnimi snovmi - razlikuje vrste odpadkov - razloži načine ravnanja z odpadki in odpadnimi 	<ul style="list-style-type: none"> - varuje tla, vodne vire in ohranjanja kakovosti vode - ravna z odpadki v skladu s trajnostnim razvojem

<ul style="list-style-type: none">- vodami- razloži vpliv življenjskih in uporabniških navad na okolje- - pozna načine predelave organskih snovi	<ul style="list-style-type: none">- ločuje odpadke v gospodinjstvu, v industriji in pridelavi in predelavi- predela organske odpadke- uporablja embalažo in potrošni material v skladu z načeli sonaravnega ravnanja- uporablja naravi prijazne materiale, snovi in sredstva
<ul style="list-style-type: none">- razlikuje obnovljive od neobnovljivih virov- energije in surovin- pozna povezanost med izčrpavanjem naravnih- virov, onesnaževanjem okolja in načinom- življenja- seznaneni se z reciklažo in izkoriščanjem- recikliranih materialov- seznaneni se s posledicami transporta.	<ul style="list-style-type: none">- racionalno uporablja osnovne obnovljive vire energije in surovine- upošteva osnovne ukrepe zaščite pred izgubo energije- skrbi za boljši izkoristek energije in strojev- uporablja nove tehnologije za učinkovitejšo izrabo energije- uporablja alternativne vire energije in surovin- uporablja doma pridelano in predelano hrano, surovine in materiale.